

Nybliven student?

Kul!!!

Känns din boendesituation mindre kul? Vi fattar. Nedan har vi samlat några av våra bästa tips kring bostadsmarknaden – för att du borde kunna lägga mer tid på studierna och mindre tid på att fundera kring boendet. Mycket mer tips och information finns på vår hemsidan www.jagvillhabostad.nu.

1. Rättigheter och skyldigheter

Hyreslagen reglerar vilka rättigheter och skyldigheter du som hyresgäst har. Hyreslagen är till hyresgästens fördel så om några avtalsvillkor inskränker dina rättigheter som hyresgäst kommer inte de att gälla om inte lagen beviljar det.

Några **rättigheter** du som hyresgäst har är att få ett skriftligt hyresavtal, att bostaden är i gott skick och underhålls, att din hyra sänks vid fel eller brister i bostaden som du inte orsakat själv, att kunna säga upp ditt avtal vid allvariga fel eller brister om din hyresvärd inte åtgärdar bristerna och att neka din hyresvärd tillträde till lägenheten om besöket inte anmälts i förhand. Du har även **skyldigheter** som hyresgäst såsom att vara aktsam och hålla rent i bostaden, anmäla eventuella skador som uppkommer, betala hyra inom utsatt tid, följa eventuella ordningsregler och göra ett flyttstäd när du flyttar ut.

3. Annan lagstiftning att ha koll på

Enligt **diskrimineringslagen** är det förbjudet att behandla någon missgynnande eller kränkande på bostadsmarknaden utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Trots detta är det tyvärr inte ovanligt med diskriminering på bostadsmarknaden. Om du känner dig eller misstänker att du är utsatt för diskriminering kan du vända dig till någon av Sveriges antidiskrimineringsbyråer så hjälper de dig. Du hittar alla antidiskrimineringsbyråer [här](#).

Folkbokföringslagen innebär att du ska vara folkbokförd där du bor. Den som flyttar ska anmäla sin nya adress till Skatteverket, senast inom en vecka efter att flyttlasset har gått. Om du medvetet inte gör en flyttanmälan eller inte bor på den adress du har anmält under en längre period kan det vara ett folkbokföringsbrott. Det gäller även andrahandsboende. Läs mer hos Skatteverket [här](#).

jagvillhabostad.nu är Sveriges enda bostadspolitiska förbund för unga. Vårt viktigaste uppdrag är att stå upp för alla ungas rätt till en trygg bostad genom att bevaka och agera utifrån ungas behov, rättigheter och intressen. Vi upplyser, utbildar och påverkar inom bostadspolitik – för alla ungas rätt att bo tryggt.

4. Undvik att bli utnyttjad på bostadsmarknaden

Här är några do's and don't's för att undvika bli utnyttjad på bostadsmarknaden.

Do

Skriv alltid hyreskontrakt innan du flyttar in, även när du bor i andrahand eller som inneboende.

Dokumentera skador innan inflytt genom bilder och ev. skrivelser i kontraktet.

Var vaksam! Kolla upp att den du ska hyra av är seriös och lägenheten finns på riktigt. Var extra vaksam om det efterfrågas deposition eller förskottshyra. Om det är ett bostadsföretag finns listan för oseriösa aktörer www.hemhyra.se/svarta-listan.

Ta med en vän när du går på visning hos någon du inte känner eller som vittne när du ska skriva på kontraktet.

Don't

Betala inte deposition eller förskottshyra innan du har fått nycklar till lägenheten. Skicka inte heller känsliga uppgifter såsom pass eller bankuppgifter innan.

Betala inte deposition utan ett hyreskontrakt där det tydligt framgår hur mycket du betalat, vad den ska användas till och att du ska få tillbaka den vid utflytt.

Betala inte oskäligt hög deposition. Max tre månader är praxis men den ska gärna vara lägre eller obefintlig.

Betala inte för mycket i hyra. Om du hyr i andrahand ska du betala samma hyra som förstahandshyresgästen, plus max 15 procent för eventuell möblering.

5. Bostadsbidrag

Du kan få hjälp med dina boendekostnad genom bostadsbidrag från försäkringskassan. Du kan söka bostadsbidrag oavsett om du hyr i första hand, i andrahand eller äger din bostad. Du kan dock inte få bostadsbidrag som inneboende. Viktigt att ha koll på med bostadsbidraget är att du kan bli betalningsskyldig om du har haft mer inkomst eller haft lägre boendekostnader än vad du angett i din ansökan, så var noga med att siffrorna stämmer och meddela försäkringskassan direkt om det förändras, exempelvis om du flyttar eller får ökad inkomst. Läs mer och ansök [här](#).

2. Söka bostad

Om du vill ha tips för hur du kan hitta en bostad eller vad som är viktigt att tänka på när du söker bostad kan du gå till vår hemsida www.jagvillhabostad.nu och fliken "söka bostad". Där har vi samlat massa hyresvärdar där en kan söka bostad, mall för ansökningsbrev och bra saker att tänka på i sökandet.

Vill du vara med och bidra till en rättvis bostadsmarknad?

Bostad är en **mänsklig rättighet**. Trots detta drabbas hundratusentals unga av bostadskrisen. Bli bostadsaktivist hos jagvillhabostad.nu – vi söker personer i Uppsala och Visby som vill vara med i vårt arbete för alla ungas rätt att bo tryggt. Du behövs! Läs mer om hur du kan engagera dig [här](#).

jagvillhabostad.nu är Sveriges enda bostadspolitiska förbund för unga. Vårt viktigaste uppdrag är att stå upp för alla ungas rätt till en trygg bostad genom att bevaka och agera utifrån ungas behov, rättigheter och intressen. Vi upplyser, utbildar och påverkar inom bostadspolitik – för alla ungas rätt att bo tryggt.

